

Greek Flutes and pipes

IYΛΑΡΤΩΝ

Folk instrumental ensemble music

ΔΟΜΝΑ ΣΑΜΙΩΝ

Greek Flutes and pipes

STEREO

ΣΟΤΡΑΤΛΙ

ΟΨΙΣ Α.

1. Τά πήρανε τού πέρβατο.
- Τσιτανότικο Ρέμας, φλόγης, βιού, λαύτο.
2. Άργος Πεντοζάλης Κερτίς
Μαντουρά, λαύτο.
3. Έσεις βρανά, βρανά ψυλώ.
- Καθητικό φράγκο, Γιαννίτσα.
4. Μπαίνω μέσ' τ' ἀμπτέλι.
Καδωνιστικό Ρόμανος-Θεοφάνιος Κίπηλα-Νικούλι.
5. Παλιγέτσκοι.
Χορός θρακικής, Γαρέλα, τυμπαλένι.
6. Σμυρναΐκος Μπούλος.
Κανονάκι, φλόγηρα, βιού, λαύτο, τυμπαλένι.

ΟΨΙΣ Β.

1. Η ὄμορφηδα.
Φλώρινας, φλόγηρα, κλιράνο, σκιτέλε, λαύτο, τυμπαλένι.
2. Βασιλέλιδο.
- Ζωναράδης θρακική, Γιαννίτσα, τυμπαλένι.
3. Σόλο κανονάδικη.
4. Κοσταντίης.
Καθητικό θρακικό, φλόγηρα, πανούνια, λαύτο, τυμπαλένι.
5. Κείνο τ' αετούσα τό λαμπτήρο.
Γόμελης, φλόγηρα, συντάξει.
6. Τζίβασέρι.
Κιθητικό Διαδευτημένη Σατίνη, φλόγηρα, λαύτο.

ΜΟΥΣΙΚΟΙ: Θλούρικες τύποι Ρέμαλος, Άργος, Βασιλέλιδος, Ταξίλα-λαύτοις Φράγκος, Βεδδού Κακές, Μαντουράς Κορής, Άντι Περιστέρης, Κιόνινο, Κυρ. Κωνσταντίας, Κανονάκι, Νικ. Στερνιδης, Σαρτούρας Αρσένος Μάρχος, Βιού, Άλ. Αρεταπόπης, λαύτο, Εγ. Αβραμός και Πάτρος Καρβαδιάνης, Τυμπαλένι, Ματ. Μπαλαμάνης, Μπαλά, Ήλ. Βασιλάρης.

ΣΤΑΛΟΓΗ - ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Δόμνα Σαμίος.
ΕΞΕΡΓΑΣΤΑΝΟ: Ράλλης Κοψίδης.

SIDE A.

2J 062-70134

Pastoral air.

Central Greece. Flöghera, violin, laouto.

Slow Pentozalis

Cretic. Mandoúra, laouto.

Air for solo gaida.

Thrace.

Kalamatianos

Central Greece, Thessaly. Pipiza, daouli.

Paidushka.

Trace. Gavala, tubeleki.

Balloς from Smyrna.

Kanoniákī, flöghera, violin, laouto, tubeleki.

SIDE B.

Omorfoula.

Florina, Macedonia. Flöghera, clarinet, santouri, laouto, daouli.

Zonaradikos

Trace. Gaida, tubeleki.

Air for kanonaki.

Kostantis.

Thrace. Flöghera, kanoniákī, laouto, tubeleki.

Solo for flöghera and santouri.

Central Greece.

Tzivaeri.

Santouri, flöghera, laouto.

INSTRUMENTAL ENSEMBLE: Flöghera-Pipiza, Ar. Vassilariás, Gavala-gaida, Ζ. Τσ. Kekes, Mandoúra, Ar. Peristeri, Clarinet, Kyr. Costoulas, Kanoniákī, Nic. Stefanides Santouri, Ar. Moschos, Violin, Al. Arapakis, Laouto, St. Adriano & P. Cardabakis, Tubeleki, M. Balabanis, Daouli, El. Vassilariás.

COLLECTION: Domna Samiou.

COVER: Rallis Kopsidis.

ΕΜΙΑΛ

ΕΙΔΗ - ΑΔΕΛΦΟΙ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΙ Α.Ε.
ΣΟΣ ΠΡΑΞΙΤΕΛΟΥ 26 - ΑΘΗΝΑ 124
ΣΟΣ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ ΣΤΡΥΜΟΝΗ - ΒΕΛΛΙΝΑΝ
ΟΙΚΑΙΑΚΟΝΦΙΟ ΒΟΥΡΑΙΩΝ ΚΡΗΤΗΣ

ΕΜΙΑΛ

ΕΜΙ - LAMBROPOULOS BROTHERS LIMITED
26 PRAXITELOU STREET ATHENS 124
14 GEOFORIOU STRUMONI ST. THESSALONIKI
16 KALOKERNOU AVENUE IRAKLION CRETE

Made and Printed in Greece by

Ε.Ε.Ε.Σ. LTD.

238.452

©1974 EMI

MT 2596

ΕΛΛΗΝΟΣ
ΟΙΚΗΓΟΣ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ
ΕΠΙΒΛΟΥΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΣΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ

ΔΟΡΕΑ
Αργυρίο Τ. Σαββίδη

ΣΩΤΡΑΤΛΙ

Folk instrumental ensemble music

ΔΟΜΝΑ ΣΑΜΙΟΥ
ΣΟΥΡΑΥΛΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΑΥΛΟΙ

DOMNA SAMIOU
GREEK FLUTES
AND PIPES

Ο δίκαιος αυτός είναι άφερμανος στην ένδραγκη δημοσική μας μουσική, καὶ ιδούπερα στη φλογέρα καὶ διδόφορους δάλους τούπους όπως «αύλους», όπως τη μαντούρα, γκάντια πίτασα, γαβάλα καὶ τὸ κλαρίνο. Ή μουσική πρέργυτοι κυρίως όπως τη Ρούμελη, θεοσαλία, Μακεδονία, Θράκη, Κορητη καὶ τὰ Διαδεκάντηρα. Μερικά όποια τὰ κομμάτια είναι χρεστικοὶ σκοποὶ, καὶ μερικοὶ καθητικοὶ. Ή οὐλλαγή, ἐπιλογή καὶ ἔνοργάνωσι του ἀλούος, καθές καὶ ἡ ἐπιμέλεια τῆς ἀκτελέσιας του ἔνοντος ἀπό τὴν δόμνη Σαμίου.

ΟΝΔΙ Α

I. «ΤΑ ΠΗΡΑΝΕ ΤΑ ΠΡΟΒΑΤΑ» Τοοπονιότικο Ρούμελης
(Θεοσαλία - Βιολ - Λαούτο).

«Ἐνας ἀπὸ τοὺς ἀπειδρίμμους σκοποῦς γιὰ φλογέρα σὲ ἀλεύθερο ρυθμό, ποὺ δινειλούνε στὴν Ἑλληνικὴ θαυμάσια ποιητικὴν μέση βιοτού, καὶ καὶ βάδοκουνε τὸ κοπόδιο τους. Τὸ κομμάτι τελενεῖ μὲν συντομὸ επίλογο σὲ μέτρο 4/4. Η φλογέρη είναι χειροποίητο πνευματό, που μαρτσεῖ μὲ τὸ φλάσιο στὸ μεγέθες καὶ τὸν τρόπο που ποιεῖται. Κατεσκευάζεται όπως διδόφορο ἄλκα, ὅπως καλάδα, ἔλα, μέταλλο ή κάκαλο. Ἐχει ἐβη ὃς ἔπει τρίπες μπρὸς καὶ μᾶ γιὰ τὸν ἀντίχειρα πίσω. Τὸ Βιολι ἐντόχησε στὴ δημοτικὴ μας μουσικὴ τὸν 18ο αἰώνα. Τὰ λαούτα περιγράφεται στὸ ἐπόμενο σημερινό.

2. «ΑΡΓΟΣ ΠΕΝΤΟΖΑΛΗΣ ΚΡΗΤΗΣ» Λαούτια - Λαούτο.

Μαντούρα στὴ Κορητη ὄνομαζεται ἕνα πικευτό ἀπό καλάδα μὲ ἀπειρουστικὸ γλωσσιδί. Παίζεται κάθετα πρὸς τὸ δίδυφος, καὶ τὸ μήκος της είναι περίπου 20 ἑκ. Τὸ λαούτο είναι χορδόφορο μὲ μαρκά χέρι, τάστα καὶ τέσσαρες δεκάλες χορδές. Ο Πεντοζάλης ἀκούνεται τὸ μέτρο τῶν 2/4 καὶ είναι ὁ πιο χαροπτεριστικὸς καὶ δειματικὸς αἴ τίους τους Κρητικοὺς χρούον. Τὸ βίματο του είναι μαρκά, γρήγορα καὶ ἀποκρῆτη καὶ ποικιλούνται μὲ ἔνδιαφεροντα πρόβηματα. Ή κίνηση του, ἀργή στὴν ἀρχή, μὲ τὴν πάροδο τοῦ χρόνου γίνεται όλη ποι γρήγορη. Τὸ παραπόνι κομμάτι ἀγήκει στὸ ἀρχό εἰσαγωγικὸ του μέρος.

3. «ΕΞΕΙΣ ΒΟΥΝΑ, ΒΟΥΝΑ ΗΛΙΑ» Καθιστικό Θράκης. Σάλο Γκάιντα.

Ἡ γκάιντα, δικαίωλος μὲ τρεις αὐλόους, μοιδεῖσι τοῖς γενικὲς της γραμμὲς μὲ τὸν Σκυοτεξένιο καὶ θεατικὸ τόπο. Ο πρώτος αὐλός (γκάινταντά) ποιεῖ τὴ μελωδία καὶ ἔχει ἔπει τρίπες μπρὸς καὶ μᾶ πίσω, γιὰ τὸν διντέρεμο, καθὼς καὶ ἕνα μονὸς ἀπειρουστικὸ γλωσσιδί, τύπου κλαρίνον. Ο διεπέρος αὐλός (φωνητάριο, χρήματοποιεῖται γιὰ νὰ φυσιῇ γκάινταντή τον μέρα μεσα στὸ δοκ). Ο τρίτος αὐλός (μπουρτή) βιαστεῖ τὸ τοσ. Μιὰ παραλλαγὴ τῆς γκάιντας, μὲ δύο αὐλόους ποὺ συναντιτέαται μόνο στὸ νησιό, είναι ἡ Τσαμπούνα. Ο δακός τῆς γκάιντας κατασκευάζεται συνήθιστα ἀπό τοιμάρι κατοικιας ἡ πρέβετου.

4. «ΜΠΑΙΝΟ ΜΕΣΤ ΑΜΠΕΛΙ» Καλαμπονίας Ρούμελης - Θεοσαλίας. (Πίτασα - Λαούτο).

«Ἔχει ἔπει τρίπες μπρὸς καὶ μᾶ πίσω. Τὸ μήκος της είναι γύρω στὰ 32 ἑταῖροι. Παίζεται περισσότερο στὴν πειραιωτικὴ Ἐλλάδα περὶ στὸ νησοῦ. Τὸ τελευταῖο καρῷ ἔχει ἀρχίσει νὰ τὴν ἀντικαθιστᾷ τὸ κλαρίνο. Τὸ ντασέλι είναι ἔνα μεγάλο τύπων μὲ διάμετρο ἀπὸ 40 ἑταῖροι μὲ περίπου 1 μ. Κοινωνεῖται ἀπὸ τὸν δραστηρό ὥμο τοῦ ντασουλέρη καὶ χτιζόμεται μὲ τὸ ντασουλέρο καὶ τὸ δέργυρο. Ο Καλαμπονίας είναι ὁ πιο δημοφιλής καὶ πιοτερό γνωστός ἀπ' δύος τούς ξεληφνικοὺς δημοτικοὺς χορούς. Βασίζεται στὸ μέτρο τῶν 7/8 ποὺ δινούνται στὸ έβδη: 3/8 + 2/8 + 2/8.

5. «ΠΑΪΝΤΟΥΧΙΚΑ» Χερός Θράκης, Γαζέδια - Τουμπελέκι.

Στὴ Θράκη καὶ μετοῦ τῶν ἀλλήλων προσφύγων ἀπὸ τὸν Πόντο την Μ. Ασσοί ἀλλὰ καὶ σ' ἀλλούς βακανούντας λεσσούς, ἡ μεγάλη φλογέρα ποὺ διατείται σὲ τρία κομμάτια καὶ ἔχει μικρὸς περιόδου Τα λέγεται Γαζέλα ή Γαζέλ (Καρά), 2^ο ἀλλές περιοχές της χώρας τὸ λεπτὸ δρυγάνιο λέγεται Τζαμέρα. Τὸ τουμπέλον είναι μηλικὸ κρουστό σὲ σχήμα σπάνιων χρηματοποιειών κυρίως στὶς Βορειοανατολικὲς τῆς χώρας καὶ σὲ μερικὸ νησοῦ (π.χ. Μυτιλήνη). Συντηρεῖται ὅποι τὴν δραστηρία μαρσάζεται. Χτιζόμεται καὶ μὲ τὸ δύο χέρια. Η Παϊντούχικα είναι ζωντανὸς θρακικὸς χορὸς σὲ 5/16 γυναικὲς καὶ σ' ὀλούς βακανούντες χάρες, καὶ ιδιαίτερα στὴ Βουκουρέσια.

6. «ΣΥΜΥΡΝΑΙΚΟΣ ΜΠΑΛΛΟΣ» (Κανονικοί - φλαγάρα - Βιολ - Λαούτο - Τουμπελέκι).

Ἐνας σκοπὸς ἀπὸ τὴ Σμύρνη, βασιζόμενος στὸ ρυθμὸ τοῦ χαρούσμενον καὶ λακιστικὸ ἀντικρυστού χερός σὲ μέτρο 2/4, τὸ ποιητικόν Μπάλλον, ποὺ είναι θεωρεῖται δημοφιλής στὰ νησιά. Ἀργεῖται ἐδῶ μὲ μᾶς φρήγη εἰσαγωγὴ γιὰ κανονικούς. Τὸ νικτό αὐτὸς χορός φαρδεῖται ποὺ κάπιται (θέρ. 8. ἀρ. 3).

ΟΝΔΙ Β'

1. «Η ΟΜΟΡΦΟΥΛΑ» Χερός Φλάρινας Μακεδονίας, (Θεοσαλία - Κλαρίνο - Σαντούρι - Λαούτο - Ντραούλι).

Τοπικὸς χορὸς τῆς Φλάρινας σὲ μέτρο 4/4. Τὸ κλαρίνο πρωτοτυπήσει στὴ δημοτικὴ μας μουσικὴ γύρω στὰ 1835, καὶ τέρα είναι ἔνα ἀπὸ τὰ δημιοφίλεστα δραγούντα της ίδιας στὴν ημερωτικὴ Ἐλλάδα. Τὸ σαντούρι περιγράφεται ποὺ κάπιται θέρ. 8'. ἀρ. 6).

2. «ΒΑΣΙΛΙΚΟΥΔΑ» Ζωνοράδικος Θράκης. (Γαλύτα - Τουμπελέκι).

«Ενας γρήγορος χορός σε μέτρο 6/8, που λέγεται Ζωνοράδικος, επειδή οι χορευτές τών χορεύουν πισσαμένοι μεταξύ τους από της ζένες τους.

3. «ΣΟΛΟ ΚΑΝΟΝΑΙΟ»

Το κανονάκι είναι κατευθείαν άπονυμος τού Βιζαντινού φαλητρίου και πράγμανος τών δυτικών σπινέτων και τού ταύτη πολλά. «Αποτελείται από μια Εύλινη βόστη σε σχήμα τραπεζίου, και τύπους χορδές, δύος χρειάζονται για να παχύσαναν τρεις άκτιτες ή έπιπλεον τρεις νότες. Είναι έπιπλο σε δύο ή πολλά μεγάλη ποικιλία από ωκεανοθετήματα. Το καυσίδειμα του προσαρμόζεται σε διάφορες «φρέσες» και μπορεί να παρακολουθήσῃ τις άλλαγες «ήχους», που ένδεχεται να παρουσιασθούν μέσα σ' ένα κομμάτι. Οι χορδές του είναι από έναρρη ή πλαστική όλη και κρύουνται με δύο δακτυλήθρες προσαρμοσμένες στους δείχτες του εκτελέστη.

4. «Ο ΚΩΣΤΑΝΤΗΣ» Καθησικό Θράκης. (Φαλούρα - Κινονάκι - Βιβάλ - Λαούτι - Τουμπελέκι).

Βασικόντων σε μέτρο 4/4, τό κοιμάτι αύτού άνηκε στό είδος μουσικής που λέγεται «Καθησική», της «Τάβλας, ή τού «Τραπεζίου», έπειδη δεν χορεύεται ή μάλλον γιατί έκπλετεται σε παντόρηρη συμπόσιο και διάφορες δάλες κοννυκικές έκδηλώσεις με τούς πάντες έκπλετεταις και δικροτηρεψει καθισμένους συνήθως γύρω από ένα τραπέζι.

5. «ΚΕΙΝΟ Τ ΑΣΤΕΡΙ ΤΟ ΛΑΜΠΤΡΟ» Καθησικό Ρούμελης. (Φαλούρα - Σαντούρι. «Ένα μέλο ενδιαφέρον παρόδειγμα καθησικής μουσικής μια αυτή την φορά σε έλευθερη ρυθμό.

6. «ΤΖΙΒΑΕΡΙ» Καθησικό Διδεκανήσου. (Σαντούρι - Φαλούρα - Λαούτι).

Άκινδα ένα παρόδειγμα Καθησικής μουσικής. «Αποτελείται από μια άργη εισαγωγή για σύλλο σαντούρι σε έλευθερη ρυθμό και ένα κύριο τμήμα σε μέτρο 4/4. Το Σαντούρι μοιάζει με τό ταύτη πολλά. «Αποτελείται από τρεις ώς τέσσερις άκτιτες. Κάθε νότα παρόγεται από τρεις χορδές κουρδισμένες στό ίδιο τονικό όφος (ούνιονο). Οι χορδές κυττιστούνται με δύο λεπτά ραβδιά τυλιγμένα στις άκρες με μπαμπάκι ή δέρμα.

Μ.Φ. Δραγούμης

This record is devoted to Greek instrumental folk music for various instruments and especially the flute and other types of pipes, such as the Mandoura, Gaïda, Pipiza, Gavala and Clarinet. The music comes mainly from C. Greece, Thessaly, Macedonia, Thrace, Crete and the Dodecanese. Some of the pieces are dance-tunes, while are "Kathartika" i.e. performed for the pleasure of a seated audience. The task of the collection, selection and choice of the music of this record, as well as its preparation for the recording, was carried out by Domna Samiou.

SIDE A

1. PASTORAL AIR FOR SOLO FLUTE WITH VIOLIN AND LAOUTO ACCOMPANIMENT. (C. Greece).

One of the innumerable melodies for floughera in free rhythm, which can be heard in the greek countryside played by shepherds as they look after their sheep grazing flocks. The piece ends with a short epilogue in 4/4 meter. The floughera is a housemade wind instrument resembling the flute in size and manner of tone production. To make it they use such material as cane, wood, metal or bone. It has six or seven openings in front and one for the thumb in the back. The violin was introduced into greek folk music in the 19th century. The Laouto is described in the following note:

2. SLOW PENTZOZALIS FOR MANDOURA AND LAOUTO (Crete). The Mandoura is a Cretan woodwind instrument made of cane. It is sounded by a single reed and played vertically. Its length is somewhere around 20 cm. The Laouto is a long-necked fretted chordophone of the Lute family with four double strings. The Pentozalis is in 2/4 meter and is the most characteristic and spectacular of all the Cretan dances. Its footmovements are small, quick and precise and are varied by interesting leaps. It starts in moderate or slow tempo and becomes quicker and quicker by degrees. The example given here is an extract from the slow introductory section.

3. AIR FOR SOLO GAIDA (Thrace).

The gaïda is three tube bagpipe, not very different from the Scottish or Italian variety. The first tube (chamber or fingering tube) has seven openings in the front and one in the back for the thumb and is provided by the lungs of the player. The third tube provides the drone. A two-tube variant of the Gaïda - used only in Islands - is the Tsabouna. The bag of the gaïda is usually made of goat-skin.

4. KALAMATIANOS FOR PIPZA AND DAOULI (C. Greece - Thessaly). The Pipza is a double-reed woodwind instrument resembling a shawm. It has seven holes in front and one in the back. Its length is somewhere around 32 cm. It is played more on the mainland than in the islands. Now days it is falling into disuse and being replaced by the clarinet. The Daouli is a big drum. Its diameter varies from 40 cm to 1 m. It hangs from the left arm of the player and is struck with a thick stick and a thin rod. Of all the greek dances the Kalamatianos is the most popular and widest known. Its meter is 7/8 and is broken down as follows: 3/8 + 2/8 + 2/8.

5. PAIDISHTKA FOR GAVALA AND TUBELEKI (Thrace).

In Thrace, and among the refugees from Pontos, now living mainly in Greek Macedonia, but also among other Balkan people the long type of floghera which is made of three pieces and is about 1 meter in length, is called Gavala, Gaval or Kaval. In other areas in Greece the same instrument is called Tsamara. The Tubeleki is a ceramic vase-shaped drum, which seems to be more popular in the northern regions of Greece and in some islands (eg. Mytilene). It is normally held under the left arm and beaten with both hands. The Paidishtka is a lively Thracian dance in 5/16 meter, also popular in other Balkan countries and especially Bulgaria.

6. BALLOS FROM SMYRNA (Kanonaki, Floghera, Violin, Laouto, Tubaleki).

A ditty from Smyrna (Asia Minor) based on the rhythm of a gay, lifting, couple dance in 2/4 meter, the well known Ballos, which is particularly popular in the islands; it begins with a slow introduction for solo Kanonaki, a plucked chordophone described below (Side B, No. 3).

SIDE B

1. OMORFOULA. Dance from Florina in Greek Macedonia (Floghera, Clarinet, Santouri, Laouto and Daouli). A local dance of Florina in 4/4 meter. The clarinet appeared in greek folk music around 1835. It is now one of the most popular folk instruments, especially on the mainland. The Santouri is described below (Side B, no. 6).

2. ZONARADIKOS FOR GAIDA AND TUBELEKI (Thrace). A fast dance in 6/8 meter called Zonaradikos because the dancers hold themselves from one another's belt (Zoni-belt).

3. AIR FOR SOLO KANONAKI. The Kanonaki is a direct descendant of the Byzantine Psaltery (psalterion) and the distant fore-ancestor of the Western spinets and har psacords. It consists of a flat box in the shape of a trapeze strung with enough strings to produce three octaves plus three notes. It is also capable of playing a great variety of microtones. Its tuning can be adapted to a rich variety of Oriental model and can follow mode changes within the same piece. Its strings are made of cat-gut or nylon and are plucked with plectrums attached to the index fingers of the performer.

4. KOSTANTIS. Air for Floghera, Kanonaki, Violin, Laouto and Tubeleki (Thrace). Based in 4/4 meter, this piece, belongs to a type of music called "Kathistik" or "For the Table" because instead of being danced it is performed at festivals, banquets or gatherings with everyone (performers and audience) usually seated around a table.

5. SOLO FOR FLOGHERA AND SANTURI (C. Greece). Another interesting example of "Table" music, but this time in free rhythm.

6. TZIVAEKI. Air for Santuri, Floghera and Laouto. Yet another example of "Table" music. It consists of a slow introduction for Santouri and a main section in 4/4 time. The Santouri resembles the Cimbalum and comprises three or four octaves. Each note is produced by three strings tuned in unison. The strings are struck by two slender sticks, the striking edge of which is wrapped in cotton or leather.

M. Ph. Dragoumis

ΕΜΙΑΛ
ΕΜΙ · ΑΔΕΛΦΟΙ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΙ Α.Ε.
ΟΔΟΣ ΠΑΚΙΣΤΑΝΟΥ 26 · ΚΟΡΙΝΘΑΙ 104
ΟΔΟΣ ΕΡΗΓ ΣΩΤΗΡΗΣ 14 · ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΕΜΙΑΛ
ΕΜΙ · LAMBROPOULOS BROS LTD
26, PRAKTELOS STREET · ATHENS 114
14, CHEVTS SHIRING STREET · THESSALONIKI